

Тақырыбы: Кеден ісі
саласындағы
құжаттар

- **Кедендік рәсімдеу** - Қазақстан Республикасының кеден шекарасы арқылы тауарлардың және көліктерінің жылжуына байланысты Қазақстан Республикасы кеден органдарымен және тұлғалармен жүзеге асатын істердің жиынтығы және процедурасы.
 - Тауарларды және көліктердің кедендік рәсімдеу, порттарда, аэропорттарда, теміржол бекеттерінде, автомобильді өткізу пунктарында, шекарадағы барлық өткізу пунктарында орналасқан кеден мекемелерінде жүзеге асады.
 - ~~**Кедендік бақылау** — Қазақстан Республикасының кедендік және басқа да заңнамаларының орындалуын бақылайтын Қазақстан Республикасы кеден органдарымен жүзеге асырушы шаралардың жиынтығы.~~
1. Кеден бақылауы кеден органдарының лауазымды тұлғаларымен мыналарға байланысты жүзеге асады:
 2. Қазақстан Республикасы кеден шекарасынан өтуші өнімдер және көліктерге;
 3. Қазақстан Республикасы Кеден Кодексімен қарастырылған тауар және көліктер туралы мәліметтердің және құжаттардың кедендік декларациясына;
 4. кеден брокерлері сипаттас тұлғалардың қызметін, кедендік аудармашылардың, сонымен қатар жеке кедендік режимдерінің ішінде қызметін жүзеге асырушылардың және уақытша сақтау кедендік қызметін ұсынушылардың қызметін;
 5. тауарларды қолдану және басқару құқығына қойылған шектеулерді сақтау;
 6. кедендік төлемдерді және салықты төлеу және аудару.

- Кедендік бақылау – кеден одағының кеден заңнамасын және Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауды қамтамасыз ету мақсатында, оның ішінде тәуекелдерді басқару жүйесін пайдалана отырып, кеден органдары жүзеге асыратын шаралардың жиынтығы.
- Қазақстанның кеден шекарасы арқылы өткізілетін барлық тауарлар мен көлік құралдары кеден бақылауына жатады. Ол белгіленген ережелер бойынша жүргізіледі.
- Күжаттар мен мәліметтерді тексеру, тауарлар мен көлік құралдарын тексеру, жеке тексеріс, тауарлар мен көлік құралдарының есебі, ауызша сұрау алу, есеп пен есеп беру жүйесін тексеру, қоймалар ғимаратын және кеден бақылауына жататын тауарлар мен көлік құралдары орналасқан басқа да орындарды (адам өмірі мен денсаулығына, жануарлар мен өсімдіктерге қауіпсіз және тауарлар мен көлік құралдарына зиян келтірмейтін техникалық құралдарды қолдану арқылы) тексеру - кеден бақылауының түрлері болып табылады.

Кедендік бақылаудың нысандары:

- 1) құжаттар мен мәліметтерді тексеру;
- ~~2) ауызша сауалнама;~~
- 3) түсіндірмелер алу;
- 4) кедендік қадағалау;
- 5) кедендік қарау;
- 6) кедендік тексеріп қарау;
- 7) жеке кедендік тексеріп қарау;
- 8) тауарлардың арнайы таңбалармен таңбалануын, оларда сәйкестендіру белгілерінің болуын тексеру;
- 9) үй-жайлар мен аумақтарды кедендік қарау;
- 10) кедендік бақылаудағы тауарларды есепке алу;
- 11) тауарларды есепке алу жүйесін және олар бойынша есептілікті тексеру;
- 12) кедендік тексеру кедендік бақылау нысандары болып табылады.

Қазақстан Республикасының Кеден кодексінің 281-бабына сәйкес кедендік декларацияны беру кеден органына мынадай құжаттарды

1) кедендік декларацияны берген тұлғаның өкілеттігін растайтын құжаттар;

2) сыртқы сауда мәміленің жасалғанын растайтын құжаттар не иелену, пайдалану және (немесе) сыртқы сауда тауарларды емес кәдеге жарату және декларантқа қолжетімді басқа да коммерциялық құжаттар құқығын растайтын өзге де құжаттар;

3) көлік (тасымалдау) құжаттары

Қажет болған жағдайда жоғарыда көрсетілген құжаттарға келесі құжаттар ұсынылады:

1) Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасында көзделген жағдайда валюталық бақылау саласындағы талаптардың сақталуын растайтын құжат;

2) халықаралық сәйкес шығарылған жағдайларда Қазақстан Республикасының халықаралық шарттарында көзделген, демпингке қарсы және өтемақы, арнайы қорғаныш қолдану тыйым салулар мен шектеулер, мен шектеулерді сақтауды растайтын құжаттар, Кеден одағы мен Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін комиссиясының шешімдері, Қазақстан Республикасының келісімдері;

3) осы Кодекстің 138-бабына сәйкес кедендік баждарды, салықтарды төлеуді растайтын құжаттар;

4) егер мұндай қамтамасыз ету қамтамасыз етілсе, тауарлар шығарылған жағдайда кедендік баждардың, салықтардың төленуін қамтамасыз етуді растайтын құжаттар;

5) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген, осы Кодексте көзделген кедендік рәсімдерге сәйкес, сондай-ақ өзге де жағдайларда кедендік баждарды, салықтарды төлеуден толық немесе ішінара босатуды растайтын құжаттар

Жоғарыда аталған құжаттарға қосымша мәлімделген кедендік рәсімдердің шарттарына сәйкес тауарларды кедендік декларациялау үшін ҚР Кеден кодексінің 282-бабына сәйкес, мынадай құжаттар :

- 1) кедендік аумақта қайта өңдеу кедендік рәсінде - осы Кодекстің 344-бабының 1-тармағына сәйкес кедендік аумақта тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы құжат;
- 2) кедендік аумақтан тыс қайта өңдеудің кедендік рәсімі - қайта өңдеу мақсаты болып табылатын жағдайларды қоспағанда, тауарларды кедендік аумақтан тыс қайта өңдеу шарттары туралы құжат;
- 3) ішкі тұтыну үшін қайта өңдеу кедендік рәсімі - ішкі тұтыну үшін тауарларды қайта өңдеу шарттары туралы құжат;
- 4) қайта-импорттық кедендік рәсімімен - тауарлар мен олар экспортталады кезде Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы тауарларды өткізу күнін растайтын құжаттардың экспорт бойынша қабылданған кедендік декларацияны
- 5) бұрын ішкі тұтыну үшін шығарудың кедендік рәсімімен орналастырылған тауарларға қатысты кері экспорттың кедендік рәсімделген құжаттар:

Тауарлар Кеден одағының кедендік аумағына келген кезде тасымалдаушы мынадай құжаттар мен мәліметтерді ұсынады:

1) автомобиль көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі құжаттар:
- халықаралық тасымалдау көлік құралына арналған құжаттар;
- көлік (тасымалдау) құжаттары;
- Дүниежүзілік почта одағының актілерінде айқындалған, халықаралық почта жөнелтімдерін тасымалдау кезінде олармен ілесіп жүретін құжат;
- тасымалданатын тауарларға арналған тасымалдаушыда бар коммерциялық құжаттар;

2) су кемелерімен халықаралық тасымалдау кезіндегі құжаттар:
- жалпы декларация;
- жүк туралы декларация;
- кеме керек-жарақтары туралы декларация;
- кеме экипажының жеке заттары туралы декларация;
- кеме рөлі;
- жолаушылардың тізімі;
- Дүниежүзілік почта одағының актілерінде айқындалған, халықаралық почта жөнелтімдерін тасымалдау кезінде олармен ілесіп жүретін құжат;
- көлік (тасымалдау) құжаттары;
- тасымалданатын тауарларға арналған тасымалдаушыда бар коммерциялық құжаттар;

3) әуе көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі құжаттар:
- азаматтық авиация саласындағы халықаралық шарттарда көзделген тасымалдаушының стандарттық құжаты (бас декларация);
- әуе кемесінің бортында тасымалданатын тауарлар туралы мәліметтер бар құжат (жүк ведомосы);
- борт керек-жарақтары туралы мәліметтер бар құжат;
- көлік (тасымалдау) құжаттары;
- тасымалданатын тауарларға арналған тасымалдаушыда бар коммерциялық құжаттар;
- бортта тасымалданатын жолаушылар және олардың багажы туралы мәліметтер бар құжат (жолаушы ведомосы);
- Дүниежүзілік почта одағының актілерінде айқындалған, халықаралық почта жөнелтімдерін тасымалдау кезінде олармен ілесіп жүретін құжат;

4) теміржол көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі құжаттар:
- көлік (тасымалдау) құжаттары;
- теміржол жылжымалы құрамына арналған берілетін ведомость;
- керек-жарақтар туралы мәліметтер бар құжат;
- Дүниежүзілік почта одағының актілерінде айқындалған, халықаралық почта жөнелтімдерін тасымалдау кезінде олармен ілесіп жүретін құжат;
- тасымалданатын тауарларға арналған тасымалдаушыда бар коммерциялық құжаттар;

Тауарлар Кеден одағының кедендік аумағына келген кезде тасымалдаушы мынадай мәліметтерді ұсынады

1) автомобиль көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі мәліметтер:

- халықаралық тасымалдау көлік құралын мемлекеттік тіркеу туралы;
- тауарларды тасымалдаушының атауы және мекенжайы;
- тауарларды жөнелтуші елдің және межелі елдің атауы
- тауарларды жөнелтуші мен алушының атауы және мекенжайы;
- тасымалдаушыда бар коммерциялық құжаттарға сәйкес тауарларды сатушы және алушы туралы;
- жүк орындарының саны, оларды таңбалау және тауарлар орамаларының түрлері туралы
- тауарлардың атауы, сондай-ақ Тауарларды сипаттаудың және кодтаудың үйлестірілген жүйесіне немесе Сыртқы экономикалық қызметтің тауар номенклатурасына сәйкес бірінші төрт белгіден кем емес деңгейдегі кодтары;
- тауарлардың брутто салмағы (килограммен) не өте ауқымды жүктерді қоспағанда, тауарлардың көлемі (текше метрмен);
- Кеден одағының кедендік аумағына әкелуге тыйым салынған немесе шектеу қойылған тауарлардың болуы туралы;
- халықаралық тауар-көліктік жүкқұжат жасау орны және күні туралы;

2) су кемелерімен халықаралық тасымалдау кезіндегі мәліметтер:

- кемені және оның ұлттық тиесілігін тіркеу туралы;
- кеменің атауы және сипаттамасы;
- капитанның тегі;
- кеме агентінің тегі және мекенжайы;
- кемедегі жолаушылардың саны, олардың тегі, аты, азаматтығы (бодандығы), туған күні және жері, отырғызу және түсіру порты;
- экипаж мүшелерінің саны және құрамы;
- кемені жөнелтуші порттың және кіргізуші порттың атауы
- тауарлардың атауы, жалпы саны және сипаттамасы;
- жүк орындарының саны, оларды таңбалау және тауарлар орамасының түрлері туралы;
- тауарларды тиейтін порттың және түсіретін порттың атауы;
- осы портта түсіруге жататын тауарларға арналған теңіз (өзен) тасымалдау шартының болуын және мазмұнын растайтын коносаменттердің немесе өзге құжаттардың нөмірлері;
- бортта қалатын тауарларды түсіретін порттардың атауы;
- тауарларды жіберуші бастапқы порттардың атауы;
- кемедегі кеме керек-жарақтарының атауы және олардың санын көрсету;
- тауарлардың кемеде орналасуын сипаттау
- кеме бортында халықаралық почта жөнелтімдерінің болуы (болмауы) туралы;
- экипаж мүшелеріндегі Кеден одағына мүше мемлекеттердің валютасын және валюталық құндылықтарын қоса алғанда, кеме бортында Кеден одағының кедендік аумағына әкелуге тыйым салынған немесе шектеу қойылған, құрамында есірткі, қатты әсер ететін құралдар, психотроптық және улы заттар бар дәрілік құралдардың, қару-жарақтардың, оқ-дәрілердің болуы (болмауы) туралы;

Тауарлар Кеден одағының кедендік аумағына келген кезде тасымалдаушы мынадай мәліметтерлі ұсынады

3) әуе көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі мәліметтер:

- кемнің ұлттық тиесілігі белгілерін және тіркеу белгілерін көрсету; рейстің нөмірі, ұшу бағытын, кемнің ұшып кету пунктін, келу пунктін көрсету;
- кемні пайдаланушының атауы;
- экипаж мүшелерінің саны туралы;
- кемедегі жолаушылардың саны, олардың тегі және аты-жөні туралы, кіру және шығу пункттерінің атауы;
- тауарлардың атауы;
- жүк жүкқұжатының нөмірі, әрбір жүк жүкқұжаты бойынша орындардың саны;
- тауарларды тиеу пунктінің және түсіру пунктінің атауы; кемеге тиелетін немесе одан түсірілетін борт керек-жарақтарының саны туралы;
- кеме бортында халықаралық почта жөнелтімдерінің болуы (болмауы) туралы;
- экипаж мүшелеріндегі Кеден одағына мүше мемлекеттердің валютасын және валюталық құндылықтарын қоса алғанда, кеме бортында Кеден одағының кедендік аумағына әкелуге тыйым салынған немесе шектеу қойылған, құрамында есірткі, қатты әсер ететін құралдар, психотроптық және улы заттар бар дәрілік құралдардың, қару-жарақтың, оқ-дәрілердің болуы (болмауы) туралы;

4) теміржол көлігімен халықаралық тасымалдау кезіндегі мәліметтер:

- тауарларды жөнелтушінің атауы және мекенжайы;
- тауарларды алушының атауы және мекенжайы;
- тауарларды жөнелтуші станцияның және межелі станцияның атауы;
- жүк орындарының саны, оларды таңбалау және тауарлар орамаларының түрлері туралы;
- тауарлардың атауы, сондай-ақ Тауарларды сипаттаудың және кодтаудың үйлестірілген жүйесіне немесе Сыртқы экономикалық қызметтің тауар номенклатурасына сәйкес бірінші төрт белгіден кем емес кодтары;
- тауарлардың брутто салмағы (килограммен);
- контейнерлердің сәйкестендіру нөмірлері.

Назар аударғандарыңызға
Рахмет!